

BEN ÇOCUĞUM – HAKLARIM VAR

Çocuk Hakları Sözleşmesi 20 Kasım 1989'da Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 142 ülke tara-fından imzalanarak 1990'da yürürlüğe girmiştir. Her yıl 20 Kasım günü bütün ülkelerde Dünya Çocuk Hakları Günü olarak kutlanır. Sözleşmenin ülkemizdeki uygulamaları Başbakanlık Sosyal Hiz-metler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından yürütülmektedir. Türkiye'nin de 1990 yılında imzala-dığı bu sözleşme toplam 54 maddeden oluşmaktadır.

İsviçre'nin Cenevre kentinde toplanan kırk ülkenin yetkilileri Uluslararası Çocukları Koruma Birliği'ni kurdular. Uluslararası bu kuruluş, Birleşmiş Milletler Örgütü' nün kurulmasını izleyen yılda UNICEF' e dönüştü. UNICEF, "Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu" nun kısaltılmış adıdır. B

Beslenme, barınma, giyinme, eğitim, sağlıklı bir çevrede yaşama ve oyun oynama çocukların en temel ihtiyaçlarıdır. Bunlar aynı zamanda birer haktır. Ancak çocukların haklarından yararlanabil-meleri genellikle büyüklerin yardımıyla mümkün olabilmektedir.

Çocuk Hakları Neden Önemlidir?

Öncelikle çocuk bir insandır ve insan olarak o da sevgiye ve küçük olduğu için daha fazla şefkate ihtiyacı vardır. Çocuk toplumun bir parçası ve gelecekteki toplum güvencesidir. Bu bakımdan çocuk haklarının özgürlük içinde ve dengeli bir şekilde korunması hem çocuğun hem de toplum yararınadır. Toplumlar çağdaşlaşmak istiyorlarsa çocukların gelişimine önem vermek zorundadırlar.

Kişi nasıl bir çocukluk geçirirse ileride de öyle bir birey olur. Ancak, özgürlük içinde yetişen çocuk, ileride bunu yeni kuşaklara yayar.

Çocuk haklarını kökleştirmek bir toplumun geleceği için yapılan en önemli yatırımdır.

“Eğer bir toplumda çocuklar ihmal ediliyorsa o toplum geri kalmış bir kültürdür. Ancak çocukların gelişimine önem veriliyorsa o toplumun kültürü gelişmiş bir kültürdür.” John Dewey

Bugün küçüğüz. Ama yarın büyüyeceğiz. Okuyup ailemize. milletimize ve devletimize faydalı insanlar olacağız. Subay, doktor, avukat, öğretmen, hakim, mühendis, memur, tüccar olup, yurdu-muza hizmet edeceğiz.

Henüz küçük olduğumuz için, her ihtiyacımızı annemiz ve babamız karşılar. Babamız dışarıdaki ihtiyaçlarımızı karşılar. Annemiz bize bakar, yiyecekleri pişirir, giyeceklerimizi diker ve onarır. Annesiz ve babasız çocuklara "**Çocuk Esirgeme Kurumu**" bakar.

Bir ülkenin geleceği için, çocuk çok önemlidir. Gelecekte büyüyecek olan bu çocuk, vatanına hizmet edecektir. Ailesine yardımda bulunacaktır. Bunun için, çocukların sağlıklı büyümeleri ve eği-tilmeleri gerekir. Ahlaklı, dürüst, vatansever olarak yetiştirilen insanlar, vatanları için bir teminattır.

Cumhuriyet döneminde, Atatürk'ün emriyle, Türk çocuklarının en iyi şekilde yetiştirilmesine çalışıldı. Sağlığına, eğitim ve öğretimine önem verildi. Çocukların okumaları için her kademedeki okullar açıldı. Çocuk bakım evleri, doğum evleri, çocuk hastaneleri, çocuk yuvaları kuruldu. Yardım kurumları eliyle kimsesiz çocuklara yardım edilmektedir. Okullarımızda çocukların eğitimi ve sağlığı üzerinde çok dikkatlice durulur. Anne, baba ve öğretmenler bizim çok iyi bir

insan olarak yetişmemiz için uğraşırlar. Biz de, bu emekleri boşa çıkarmayalım. Çok çalışalım. Büyüklerimizin sözünü dinleyelim. Herkesle iyi geçinelim. Yoksul, kimsesiz arkadaşlarımıza yardım edelim.

Çocukların kıymetini bilen, onlara önem veren milletler, iyi bir neslin yetişmesi için çalışırlar. Okullar, çocuk tiyatroları, çocuk kütüphaneleri, çocuk parkları ve bahçeleri yaparak, çocukların en iyi biçimde yetişmelerini sağlarlar.

Gazete, dergi, kitap, çeşitli çocuk yayınları, çocukların eğitim, öğretim, kültür ve bilgi bakımından gelişmeleri için çıkarılır. Radyo ve televizyonlarda çocuklar ile ilgili programlar düzenlenir.

Atatürk, hiç bir milletin yapmadığını Türk çocukları için yaptı. En büyük bayramımız olan 23 Nisan Milli Egemenlik Bayramı'nı bize armağan etti. Bugün bu bayram, çocuk bayramı olarak kutlanıyor. Vatanımızı düşmandan kurtaran Atatürk, Türk çocuklarından vatansever olmalarını ister. Vatanın bir karış toprağını bile canları pahasına da olsa kimseye vermemesini, gerektiğinde seve seve canlarını vermelerini ister. İyi birer yönetici olarak yurdumuzun yücelmesine ve kalkınmasına yardımcı olmalarını ister.

Çocuklara önem veren milletler, Ekim ayının ilk Pazartesi gününü "Dünya Çocuk Günü" olarak kabul etmişlerdir. Bu günde çocukların iyi yetişmeleri ve korunmaları üzerinde durulur. Kimsesiz çocuklara yardımlar yapılır. Çocukların iyi birer insan olarak yetiştirilmelerine uğraşılır. Irk, dil, din farkı gözetilmeden bu yardım yapılmalıdır.

- 1) Ana-babanın rolü ve sorumluluğu; bunun ihmal edildiği durumlarda ise devletin rolü ve sorumluluğu;
- 2) Bir isme ve vatandaşlığa sahip olma ve bunu koruma hakkı;
- 3) Yaşama ve gelişme hakkı;
- 4) Sağlık hizmetlerine erişim hakkı;
- 5) Eğitime erişim hakkı;
- 6) İnsana yakışır bir yaşam standardına erişim hakkı;
- 7) Eğlence, dinlenme ve kültürel etkinlikler için zamana sahip olma hakkı;
- 8) İstismar ve ihmalden korunma hakkı;
- 9) Uyuşturucu bağımlılığından korunma hakkı;
- 10) Ekonomik sömürüden korunma hakkı;
- 11) İfade özgürlüğü hakkı;
- 12) Düşünce özgürlüğü hakkı;
- 13) Dernek kurma özgürlükleri hakkı;
- 14) Özel gereksinimleri olan çocukların hakları;
- 15) Özürlü çocukların hakları.

United Nations Children's Fund

ÇOCUK

Sihhatine önem verip,
Sağlam çocuk büyütmeli.
Temiz, güzel duyguları,
Her çocuğa öğretmeli.
Bilmeliyiz, çocuklardır,
Yarının büyükleri,
Onlar bir gün yönetecek,
Dünyadaki devletleri.

Mini mini çocuklara,
Candan sevgi beslemeli.
Çalışkanı, temizleri,
Bulup bulup hep sevmeli.
Nerede görsek düşkün çocuk,

Sıcak ilgi duymalıyız.
Acısına dertlerine
Biz de ortak olmalıyız.
Barış olsun, savaş olsun,
Çocukları sevmeliyiz.
Hepsine de değer verip,
Kıymetini bilmeliyiz.

Hasan ŞEN

ÇOCUK

Böyle çitir çitir
Çıtırdamazdı ocaklar
Sen olmasan.

Mırıl mırıl
Ninni bilmezdi dudaklar
Sen olmasan.

Neye yarardı oyuncaklar
Sen olmasan.

Ve soğurdu, yavrum, kucaklar
Sen olmasan.
Arif Nihat ASYA

ÇOCUK

Çocuk deyip geçmeyin,
Onun da dünyası var.
Güzel- çirkin seçmeyin,
Her çocuk şefkât arar.

Bir kez düşün kendini,
Çocuktun daha önce.
Eksik etme sevgini,
Bir küçüğü görünce.

O, yuvada bir çiçek,
Sonra meyve verecek.
Toplum doğacak ondan,
Ülkemiz yükselecek.
İbrahim ŞİMŞEK